

ACTIVITEITENVERSLAG

2019

CENTRE OF EXPERTISE

ANTIMICROBIAL CONSUMPTION AND RESISTANCE IN ANIMALS

AMCRA fungeert als federaal kenniscentrum voor alles wat te maken heeft met antibioticagebruik en -resistentie bij dieren. De missie van AMCRA luidt om alle gegevens in verband met het gebruik van en resistentie tegen antimicrobiële middelen bij dieren in België te verzamelen en te analyseren. Op basis hiervan willen we op een neutrale en objectieve manier communiceren, sensibiliseren en adviseren, met als doel het vrijwaren van de volksgezondheid, diergezondheid en dierenwelzijn alsook het bereiken van een duurzaam antibioticabeleid in België. AMCRA is operationeel sinds 2 januari 2012 en formuleert adviezen met als doelstelling te komen tot een rationele reductie van het gebruik van antimicrobiële middelen in de diergeneeskunde in België.

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	2
Samenvatting.....	4
Activiteiten – realisaties 2019	6
Eenheid Advies en Communicatie	6
1. Activiteiten met betrekking tot realisatie adviezen	6
Advies ‘Verbod op het diergeneeskundig gebruik van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor gebruik bij de mens’	6
Advies ‘Maatregelen richting een verantwoord antibioticagebruik bij reisduiven’	7
Advies ‘Monitoring en gebruik van antibiotica, waaronder de kritisch belangrijke antibiotica bij paarden – Stand van zaken en aanbevelingen voor de toekomst’	7
Advies ‘Onderbouwd gebruik van antibiotica tijdens de droogstand van melkkoeien in België’	7
Advies ‘Aanpassing van de geldigheid van het resultaat van een antibiogram en antibiogram bij groepsbehandeling (AB in gemedicineerde voeders en in het water)’	7
Advies ‘Impact van grote verpakkingen op het AB gebruik : nood aan kleine verpakkingen?’	8
2. Communicatie en sensibilisatie	8
AMCRA te gast als spreker of als deelnemer aan posterpresentaties op nationale en internationale studiedagen of congressen / deelname aan teleconferenties	8
AMCRA organiseert roadshows voor dierenartsen en/of veehouders in het ganse land.....	9
Andere infonamiddagen op vraag van lokale dierenartsenkringen	10
AMCRA te gast op de hoorcolleges voor studenten diergeneeskunde van de Universiteit Gent	10
AMCRA neemt deel aan beurzen:	10
Onderhoud website AMCRA.....	12
Up-to-date houden digitaal formularium.....	12
Versturen van nieuwsbrieven.....	12
Persberichten, -artikels en -conferenties / politieke contacten.....	12
Verderzetting nationale sensibilisatiecampagne in samenwerking met Plattelands-tv	14
Verdeling formularia, gidsen, posters, folders en flyers	14
Opleidingen / deelname aan studiedagen/internationale events staf AMCRA	15
Diversen	15
3. Raden van Bestuur – Stuurgroepvergaderingen – Adviesraad – Beheerscomités.....	17
Raden van Bestuur.....	17
Vergaderingen met de Stuurgroep.....	17
Achtste adviesraad AMCRA	17

Beheerscomités	18
Activiteiten in het kader van ‘One Health’	18
4. Wetenschappelijke begeleidings- en examencomités – bijwonen PhD-verdedigingen – peer review van wetenschappelijke publicaties – schrijven van wetenschappelijke publicaties – deelname aan wetenschappelijke projecten	19
Deelname aan het EU-JAMRAI project – werkpakket 7.4.2 ‘Surveillance of antimicrobial resistance in bacteria from diseased animals’	19
5. Visie 2020 AMCRA	20
BFA.....	20
pharma.be	21
Vlaamse Dierenartsenvereniging	21
Agrofront	21
6. Visie 2024 AMCRA	22
7. ‘One Health’ Nationaal Actieplan	22
Eenheid data-analyse	23
1. Activiteiten AMCRA eenheid data-analyse.....	23
Analyse en rapportering antibioticagebruik en verschaffen van antibiotica	23
2. Overzicht externe vergaderingen / presentaties / conferenties.....	25
Administratie en management.....	28
Conventie tussen het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten en het kenniscentrum inzake antibioticagebruik en resistentie bij dieren (AMCRA).....	28
Aanpassing statuten AMCRA	28
Aanwervingen.....	28

Samenvatting

AMCRA bestaat uit twee eenheden: 'Advies en Communicatie' en 'Data-analyse'. Beide eenheden hebben in 2019 belangrijke activiteiten en realisaties volbracht met als doelstelling een rationele reductie van het gebruik van antimicrobiële middelen in de diergeneeskunde in België.

AMCRA eenheid advies en communicatie:

- Ontwikkeling en verspreiding **factsheet** als samenvatting van de in **2018 behaalde reducties in antibioticagebruik** (3 hoofddoelstellingen) en van het **antibioticagebruik voor de sectoren varkens, vleeskalveren, vleeskippen en leghennen**.
- Ontwikkeling en verspreiding **samenvattingen voor de adviezen "Het gebruik van colistine in de diergeneeskunde"** en **"Alternatieven voor zinkoxide en antibiotica ter preventie van spendiarree bij biggen"**.
- Ontwikkeling en verspreiding van de **informatieve flyer over het digitaal e-formularium** voor voedselproducerende dieren, hond, kat en paard.
- Verspreiding van de **A1-poster met de richtlijnen van het formularium voor de dierenarts gezelschapsdieren**.
- Communicatie en sensibilisatie door middel van
 - Een stand op de **dierenartsenbeurzen SAVAB-Flanders, Expovet en Vétérinexpo, en op de landbouwbeurs Agriflanders**.
 - **Drie infonamiddagen voor de vleeskalversector**.
 - AMCRA als **spreker op 6 nationale en 3 internationale conferenties en studiedagen**.
 - Het versturen van de maandelijkse **nieuwsbrieven en 2 persberichten** naar aanleiding van de publicatie van het BelVet-SAC rapport 2018 en de Antibiotic Awareness Week 2019.
 - De publicatie van **21 artikels in de vakpers voor dierenartsen en veehouders**.
 - **Twee gesprekken of interviews met de landbouwpers**.
 - De deelname aan een **studiogesprek op Plattelands TV**.
 - Up-to-date houden van de **AMCRA website**.
 - Publicatie van twee adviezen en de opstart van 4 nieuwe adviezen.
- Deelname aan het **EU-JAMRAI project** werkpakket 7.4.2. **'Surveillance of antimicrobial resistance in bacteria from diseased animals'** ter voorbereiding op een nationale monitoring van antibioticaresistentie bij bacteriën van zieke dieren
- **AMCRA Visie 2020**: ontwikkeling en opvolging van het Convenant tussen de Federale Overheid en alle betrokken sectorpartners betreffende de vermindering van het gebruik van antibiotica in de dierlijke sector en opvolging van het beleid van het beheerscomité.
- **AMCRA Visie 2024**: opmaak van een nieuw plan ter verderzetting van de reductie van het antibioticagebruik bij dieren na 2020
- Interactie met andere nationale en internationale organisaties.
- Deelname aan overleg i.k.v. de **ontwikkeling van het 'One Health' Nationaal Actieplan** in de strijd tegen antibioticaresistentie.

AMCRA eenheid data-analyse:

- Sanitel-Med: benchmark- en foutenrapporten voor vleeskalveren (1x 270 stuks), pluimvee (2x 1200 stuks) en varkens (2x 5000 stuks); methodiek benchmarken dierenartsen; benchmarkrapporten voor varkens-, pluimvee- en vleeskalver-dierenartsen (1x 400 stuks); analyse en rapportering van AB gebruik

bij varkens, pluimvee en vleeskalveren (2017-2018) in het BelVet-SAC 2018 rapport; publicatie van de Sanitel-Med barometer (4x); finaliseren en updaten Standard Operating Procedures (SOP) benchmarken veehouders; voorbereiden SOP benchmarken dierenartsen; support Sanitel-Med (ESVAC, helpdesk, ad hoc vragen, ..); communicatie over Sanitel-Med rapporten en resultaten.

- Sanitair Fonds: benchmark- en foutenrapporten per kwartaal voor varkens (4x 3200 stuks) en pluimvee (4x 700 stuks); overzichtsrapporten Certus, Colruyt, Belplume; aanleveren productlijsten aan AB Register; helpdeskwerking na benchmarkrapporten; opstarten nearly real time rapporteringstool voor varkens, eerste verkenning voor pluimvee; verfijnen methodiek benchmarken pluimvee en opmaak pluimvee-rapporten; onderzoeken methodiek voor opvolgen grootgebruikers; datacollectie en -controle van melkveegegevens; finaliseren template melkveebenchmarkrapporten.

Activiteiten – realisaties 2019

AMCRA bestaat sedert het voorjaar 2014 uit twee eenheden: de eenheid 'Advies en Communicatie', operationeel sedert januari 2012 en de 'Wetenschappelijke eenheid' voor de data-analyse van het antibioticagebruik op bedrijfsniveau, opgestart in mei 2014 in functie van de analyse voor het AB Register systeem van Belpork (voor Certus). Sinds oktober 2016 werkt de wetenschappelijke eenheid ook in opdracht van het federaal agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten (FAGG) voor de analyse van antibioticagebruiksgegevens verzameld in Sanitel-Med, het nationaal datacollectiesysteem.

De staf van AMCRA vzw bestond eind 2018 uit 5.5 fte: een coördinator (1 fte), twee wetenschappelijke medewerkers (0.6 fte binnen de eenheid 'Advies en Communicatie' en 1.4 fte binnen de 'Wetenschappelijke eenheid'), twee data-analisten (2 fte binnen de 'Wetenschappelijke eenheid') en een administratief medewerkster (0.5 fte). In januari 2019 werd een extra data-analist in dienst genomen ter versterking van de 'Wetenschappelijke eenheid'. Hierdoor waren bij het afsluiten van 2019 6.5 fte in dienst bij AMCRA vzw.

In dit activiteitenverslag worden de activiteiten in 2019 per eenheid weergegeven en wordt tevens dieper ingegaan op de realisaties in 2019 van de partners/leden van AMCRA ter invulling van het strategisch plan Visie 2020.

Eenheid Advies en Communicatie

1. Activiteiten met betrekking tot realisatie adviezen

Voor 2018 werden verschillende doelstellingen vooropgesteld – doelstellingen ter afronding van werkgroepen opgestart in 2017 en nieuwe doelstellingen. Er werd ook een advies opgesteld, niet opgenomen in de doelstellingen, om de reisduivensector te voorzien van maatregelen richting een verantwoord antibioticagebruik bij reisduiven.

Advies 'Verbod op het diergeneeskundig gebruik van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor gebruik bij de mens'

AMCRA werd geconsulteerd door het FAGG voor het verstrekken van een advies over een eventueel verbod op het gebruik in de diergeneeskunde van specifieke antibacteriële substanties exclusief vergund voor humaan gebruik. AMCRA beriep zich voor de totstandkoming van dit advies op klinische ervaringsdeskundigen van de faculteit Diergeneeskunde – UGent en ULg – voor de verschillende klinische domeinen, waarin antibacteriële substanties gebruikt kunnen worden en op een veterinaire microbioloog. Na validatie door de RvB op 7 november werd dit advies gepubliceerd op de AMCRA website en verspreid via nieuwsbrief.

Datum vergaderingen

26/04/2018 – Draft advies

02/03/2018 – Overleg

14/01/2019 – overleg ULg

Advies ‘Maatregelen richting een verantwoord antibioticagebruik bij reisduiven’

AMCRA werd door de Waalse ‘service public du bien-être’ uitgenodigd tot overleg met betrekking tot het excessief gebruik van antibiotica bij reisduiven. Ook brachten de in 2019 verschenen masterproeven van twee studenten diergeneeskunde van de UGent over het gebruik van antibiotica bij reisduiven in Vlaanderen enerzijds en het voorkomen van resistentie tegen antibiotica bij *Escherichia coli*, geïsoleerd bij reisduiven, anderzijds de problematiek in deze sector onder de aandacht van AMCRA. Hierop volgend werd overgegaan tot het opstellen van een advies om de bewustwording van deze sector te activeren. Dit advies werd goedgekeurd door de RvB op 13 juni 2019 en gecommuniceerd via de AMCRA website en nieuwsbrief. Het advies werd ook via Professor Gunther Antonissen overgemaakt aan de Koninklijke Belgische Duivenbond (KBDB). Hierdoor werd een eerste stap gezet in de communicatie met duivenmelkers.

Advies ‘Monitoring en gebruik van antibiotica, waaronder de kritisch belangrijke antibiotica bij paarden – Stand van zaken en aanbevelingen voor de toekomst’

Door het FAGG werd gevraagd een advies op te stellen over “de beschikbaarheid van antibiotica voor het gebruik bij paarden, de inventarisatie van het gebruik van de kritisch belangrijke antibiotica (CIA’s) via de cascade en de impact op een eventueel verbod op het gebruik van CIA bij paarden”. Om een praktisch gedragen advies te schrijven, werden de clinici van de faculteiten diergeneeskunde van de UGent en de ULg geconsulteerd. Het finaal advies zal worden afgeleverd begin 2020.

Datum vergaderingen

22/04/2019 – Overleg UGent

24/06/2019 – Overleg UGent

Advies ‘Onderbouwd gebruik van antibiotica tijdens de droogstand van melkkoeien in België’

Met de vraag tot opmaak van dit advies ging AMCRA na of het zinvol is de melkveesector te verplichten tot het aanleggen van een antibiogram alvorens een droogzettherapie ingesteld wordt. In eerste instantie werd een voorbereidend advies geschreven i.s.m. Mex (Excellence in mastitis management) om deze vraag te kaderen in de huidige wetenschappelijke kennis over uiergezondheidsproblemen. Er werd ook te rade gegaan bij buitenlandse experts om hun visie hierover te kennen. In tweede instantie werd er een werkgroep samengesteld die de verschillende belangrijke actoren van de melkveesector, alsook de academische wereld verenigt.

Een eerste overleg met de werkgroep vond plaats op 16/10/2019. Dit advies zal afgeleverd worden in 2020.

Advies ‘Aanpassing van de geldigheid van het resultaat van een antibiogram en antibiogram bij groepsbehandeling (AB in gemedicineerde voeders en in het water)’

Zoals beschreven in de doelstellingen voor 2019 is het doel van dit advies (i) om na te gaan of er wetenschappelijke argumenten zijn om de geldigheidsduur van het resultaat van het antibiogram die vastgelegd is in het KB van 21 juli 2016 aan te passen, (ii) om een praktisch bruikbare definitie vast te leggen voor ‘groepsbehandeling’ en (iii) om het nut en de haalbaarheid te onderzoeken van het verplicht laten aanleggen van een antibiogram alvorens een groepsbehandeling met antibiotica via het voeder of het drinkwater wordt ingezet. In 2019 werd gestart met een screening van de bestaande wetenschappelijke

literatuur hierover en met de consultatie van experts in andere Europese landen over de daar geldende maatregelen. Dit advies zal afgeleverd worden in 2020.

Advies 'Impact van grote verpakkingen op het AB gebruik : nood aan kleine verpakkingen?'

Het doel van dit advies is om na te gaan of er nood is aan het op de markt brengen van kleinere verpakkingen voor bepaalde moleculen en diersoorten. Om deze vraag te kunnen beantwoorden en af te toetsen aan de praktijk werd een enquête opgesteld voor praktijkdierenartsen. Deze enquête werd gelanceerd half oktober en afgesloten eind december 2019. De verspreiding ervan gebeurde via de AMCRA en de FAGG nieuwsbrief. De resultaten zullen de basis vormen van het advies, dat in 2020 zal opgeleverd worden.

2. Communicatie en sensibilisatie

AMCRA te gast als spreker of als deelnemer aan posterpresentaties op nationale en internationale studiedagen of congressen / deelname aan teleconferenties

DATUM	GELEGENHEID	TITEL
15-17/01/2019	Better Training for Safer Food workshop Grange, Ierland	<i>One Health principles in practice to AMR: what can be done together, what needs to be organised separately? Perspectives from Belgium</i>
27/04/2019	Opendeurdagen Faculteit Diergeneeskunde UGent	<i>Debat AB-gebruik met vertegenwoordigers van Boerenbond, ILVO, UGent en Sciensano AMCRA als moderator</i>
22/05/2019	49th meeting of the EPRUMA Core Group: teleconference	<i>Summary of most recent AMCRA activities</i>
01-03/07/2019	2 nd AACTING Conference, Bern, Zwitserland	<i>Measures undertaken in EU countries for achieving or maintaining a low(er) antibiotic use in animals</i>
03/09/2019	50 th meeting of the EPRUMA Core Group	<i>Summary of latest AMCRA activities</i>
17/09/2019	Opleiding door Biomérieux i.s.m. de faculteit Diergeneeskunde UGent en AMCRA: 'Het antibiogram in de veterinaire wereld'	<i>Verantwoord antibioticagebruik bij dieren. Welke rol is er voor laboratoria?</i>
14/11/2019	IPV – Faculteit Diergeneeskunde <i>Antibioticumgebruik en -resistentie bij dieren, een update op basis van de BeIVet-SAC en Sanitel-Med gegevens en de doelstellingen voor de toekomst</i>	<i>Belangrijkste activiteiten 2019 – perspectieven 2020 Sanitel-Med: Antibioticagebruik per diersoort – benchmarken van dierenartsen</i>
27/11/2019	Raadgevend comité FAVV, Brussel	<i>Principales réalisations en 2019</i>

29/11/2019	Opleiding door Biomérieux i.s.m. de faculteit Diergeneeskunde ULg en AMCRA: « <i>L'antibiogramme dans le monde vétérinaire</i> »	<i>Utilisation responsable des antibiotiques chez les animaux. Quel rôle pour les laboratoires ?</i>
03/12/2019	51 st meeting of the EPRUMA Core Group: teleconference	<i>Summary of latest AMCRA activities</i>
2/12/2019	EU-JAMRAI 'country-to-country' bezoek Tsjechië	<i>Antimicrobial use in animals in Belgium: data analysis – benchmarking – reporting – results</i>
13/12/2019	<i>Request to present at September PHWC AMU Subgroup Meeting</i> Londen, Engeland	<i>Antibiotic reduction in vet medicine in Belgium A matter of co-regulation policy</i>

AMCRA organiseert roadshows voor dierenartsen en/of veehouders in het ganse land

- Op 12 maart ging AMCRA op informeel overleg (in Tongerlo) met BVK naar aanleiding van de hoge antibioticagebruikscijfers bij vleeskalveren. Hierop volgend werden op vraag van de sector verschillende infonamiddagen georganiseerd ter sensibilisering van de betrokken actoren: technische begeleiders van kalverintegraties, kalverdierenartsen, verantwoordelijken voor de dieren.

DATUM en LOCATIE	TOPICS
10/05/2019 – Geel – voor technische begeleiders van kalverintegraties en gespecialiseerde kalverdierenartsen	“Antibioticagebruik in de Belgische vleeskalversector” <i>“AMR: problemen en oplossingen” door Jeroen Dewulf of Bénédicte Callens</i> <i>“Mogelijke verbeteringen in bioveiligheid in de vleeskalverhouderij” door Bert Damiaans</i>
29/11/2019 – Westerlo voor Vanlommel	<i>“Antibioticagebruik in de Belgische vleeskalverhouderij in vergelijking met andere diersoorten” door Wannes Vanderhaeghen</i>
18/12/2019 – Geel voor Vilatca	<i>“Rationele reductie antibiotica gebruik bij vleeskalveren – 10-punten plan BVK”</i>

- Tijdens de **Expovetbeurs** op 11 en 12 oktober werd een opleiding georganiseerd voor praktijkdierenartsen gezelschapsdieren: “Antibiotica baat het niet, dan schaadt het wel: een blik vanuit Nederland op de gezelschapsdieren”. Twee gastsprekers van de Faculteit Diergeneeskunde te Utrecht, Dr. Els M. Broens en Dr. Nonke Hopman, werden hiervoor uitgenodigd.

Het doel van deze opleiding was de praktijkdierenarts meer kennis te doen vergaren over het probleem van antibioticaresistentie en hoe de richtlijnen m.b.t. verantwoord antibioticumgebruik bij gezelschapsdieren tot stand zijn gekomen. Er werd ingegaan op het begrip ‘antibiotic stewardship’. De zin en onzin van het doen van aanvullende (laboratorium)diagnostiek werd besproken. Vervolgens werd ook een groot deel van de tijd besteed aan interactieve opdrachten gericht op het eigen praktijkbeleid m.b.t. het voorschrijven van antibiotica, het vergelijken daarvan met de geldende richtlijnen en het onderling bediscussiëren van casuïstieken.

Deze opleiding gold voor 4,5 erkende bijscholingspunten voor de dierenarts.

Andere infonamiddagen op vraag van lokale dierenartsenkringen

DATUM	ORGANISATIE	TOPIC
05/06/2019	Pluimveedierenartsen – Roeselare	Antibioticagebruik op bedrijfsniveau: <i>datacollectie en -analyse, benchmarking, rapportering en resultaten</i> (Wannes Vanderhaeghen – AMCRA)

AMCRA te gast op de hoorcolleges voor studenten diergeneeskunde van de Universiteit Gent

DATUM	DOELPUBLIEK EN INHOUD
01/04/2019	3 ^{de} master, optie paard: Antibioticaresistentie en -gebruik in de paardensector (UGent)
03/04/2019	3 ^{de} master, optie rundvee/industrie: Preventieve diergeneeskunde voor nutsdieren – Antibioticaresistentie en -gebruik bij voedselproducerende dieren (UGent)
25/04/2019	1 ^{ste} master: Gestion de l'antibiorésistance: Implications pour les vétérinaires (ULg)
28/10/2019	3 ^{de} bachelor: Antibioticaresistentie en antibioticagevoeligheidstesten (UGent)

AMCRA neemt deel aan beurzen:

DATUM	ORGANISATIE	TOPIC
10-13/01/2019	Agriflanders Flanders Expo Gent	Stand AMCRA ter: <ul style="list-style-type: none">• Verdeling informatieve flyer over “De BD₁₀₀ en wat benchmarking betekent”• Verdeling gidsen “Bedrijfsgezondheid en vaccinatiestrategieën” voor varkens, pluim- en rundvee• Verdeling informatieve flyer over “De BD₁₀₀ en wat benchmarking betekent”• Verdeling AMCRA tassen na invulling vragenlijst
15-16/03/2019	SAVAB-Flanders congres Ronse	Stand AMCRA ter: <ul style="list-style-type: none">• Verdeling A1 poster “AMCRA-richtlijnen voor verantwoord antibioticagebruik bij hond en kat” (postervorm van het formularium voor hond en kat)• Verdeling A5 poster van “FECAVA advies aan eigenaren van gezelschapsdieren over het verantwoord gebruik van antibiotica en het voorkomen van infecties” – i.s.m. dierenartsenvereniging SAVAB-Flanders, FVE en FECAVA• Verdeling informatieve folder “Antibiotica: baat het niet, dan schaadt het wel” – i.s.m. dierenartsenvereniging SAVAB-Flanders en UPV-SAVAB• Verdeling posters en strips “Tante Biotica” (diergeneeskundige versie van tante Biotica door BAPCOC)• E-formulair: demonstratie en verdeling flyers

Stand AMCRA ter:

- Verdeling A1 poster **“AMCRA-richtlijnen voor verantwoord antibioticagebruik bij hond en kat”** (postervorm van het formularium voor hond en kat)
- Verdeling A5 poster van **“FECAVA advies aan eigenaren van gezelschapsdieren over het verantwoord gebruik van antibiotica en het voorkomen van infecties”** – i.s.m. dierenartsenvereniging SAVAB-Flanders, FVE en FECAVA
- Verdeling informatieve folder **“Antibiotica: baat het niet, dan schaadt het wel”** – i.s.m. dierenartsenvereniging SAVAB-Flanders en UPV-SAVAB
- Verdeling posters en strips **“Tante Biotica”** (diergeneeskundige versie van tante Biotica door BAPCOC)
- **E-formulairum:** demonstratie en verdeling flyers
- **Opleiding voor praktijkdierenartsen gezelschapsdieren:** **“Antibiotica baat het niet, dan schaadt het wel: een blik vanuit Nederland op de gezelschapsdieren”** (Expovet)
- Verdeling gidsen **“Bedrijfsgezondheid en vaccinatiestrategieën”** voor varkens, pluim- en rundvee
- Verdeling informatieve flyer over **“De BD₁₀₀ en wat benchmarking betekent”**
- Verdeling informatieve flyers over **“Het gebruik van colistine in de diergeneeskunde”** en over **“Alternatieven voor zinkoxide en antibiotica ter preventie van spendiarree bij biggen”**

11-12/10/2019
23-24/11/2019

Expovet Vétérinexpo

Er werden nieuwe roll-ups ontwikkeld om de AMCRA-stand op dierenartsen- en landbouwbeurzen op te luisteren, evenals doeken die de achtergrond van de stand vormen:

Onderhoud website AMCRA

AMCRA wil haar website (www.amcra.be) gebruiken als middel om de geïnteresseerde bezoeker wegwijs te maken doorheen het veelvoud aan informatie over het veterinaire antibioticabeleid in België. Een verscheidenheid aan adviezen, richtlijnen, sensibilisatiemateriaal, nieuwsberichten, de aanwezigheid van AMCRA op beurzen, enz. moeten op een overzichtelijke manier geconsulteerd kunnen worden door de bezoeker. **AMCRA investeerde daarom ook in 2019 in het up-to-date houden van de website door publicatie van de nieuwste adviezen, sensibilisatiemateriaal, nieuwsitems, ...**

Up-to-date houden digitaal formularium

De formularia voor voedselproducerende dieren, hond, kat en paard zijn beschikbaar via het speciaal hiervoor ontwikkelde **e-formularium**, een online tool makkelijk te bereiken via smartphone, pc en tablet (www.e-formularium.be). Dankzij de digitalisering van het formularium kunnen revisies op een snelle en eenvoudige manier worden doorgevoerd. In 2019 werden verschillende aanpassingen doorgevoerd, gebaseerd op de online oproep aan dierenartsen en farmaceutische firma's tot revisie van het formularium. Hierdoor werden enerzijds inhoudelijke aanpassingen doorgevoerd ter hoogte van de 'Indicaties en opmerkingen', de 'Keuze-indeling van de antibiotica' en de 'Aanvullingen'. Anderzijds werd ook de database met producten die een antibioticum als actieve substantie bevatten, gereviseerd en aangevuld. Hierdoor wordt een link gemaakt vanuit elke actieve substantie naar de op de markt vergunde en gecommmercialiseerde producten.

Versturen van nieuwsbrieven

De AMCRA-nieuwsbrieven werden maandelijks verstuurd aan de AMCRA nieuwsbrief-ledenlijst. Hiervoor werden telkens diverse interessante topics uitgelicht. De lezer wordt via een link naar de AMCRA website geleid, waar hij het volledige nieuwsbericht kan nalezen. Gemiddeld worden 2582 Nederlandstalige en 473 Franstalige contacten bereikt per uitgestuurde nieuwsbrief.

Persberichten, -artikels en -conferenties / politieke contacten

Persberichten en diverse persartikels van de hand van AMCRA werden gepubliceerd in Vlaamse en Waalse tijdschriften (VDV, Vilt, Varkensbedrijf, Landbouwleven/Le Sillon belge, ...). AMCRA publiceert maandelijks in het VDV magazine over uiteenlopende thema's die verband houden met de antibioticaresistentie problematiek bij voedselproducerende en gezelschapsdieren (2000 exemplaren per maand behalve in juli en augustus).

DATUM	TYPE	DOEL + ONDERWERP
Elke maand (niet juli/augustus)	Persartikel	VDV-magazine
23/01/2019	Interview	Reportage RTBF "question à la une"
februari 2019	Persartikel	Landbouwleven / Le Sillon belge: "Welke informatie bevat een periodiek benchmarkrapport over mijn antibioticagebruik en wat kan ik ermee doen?" – « Quelle information un rapport périodique de benchmarking me donne-t-il sur ma consommation d'antibiotiques et comment l'utiliser ? »

		BeCare magazine van BAPCOC: maart 2019 (7): <i>“Rapportering en benchmarking antibioticagebruik in de veehouderij – Sensibilisatie van de gezelschapsdierensector.”</i> http://www.becaremagazine.be/nl_NL/11559/176449/college_clinical_trials.html juni 2019 (8): <i>“Een jaar verder in de strijd tegen antibioticaresistentie bij dieren: Een update over de gebruikresultaten in 2018.”</i> http://www.becaremagazine.be/nl_NL/13923/198123/inhoudsopgave.html oktober 2019 (9): <i>“Eerste benchmarkrapporten voor dierenartsen – AMCRA houdt de vinger aan de pols inzake richtlijnen antibioticagebruik bij kat en hond – Advies voor maatregelen richting een verantwoord antibioticagebruik bij reisduiven.”</i> http://www.becaremagazine.be/nl_NL/16316/230413/belgische_commissie_voor_de_co%b6rdinatie_van_het_antibioticabeleid_bapcoc.html
periodiek	Persartikel	
juli – augustus 2019	Persartikel	Pluimveeloket: <i>“Grootste jaardaling ooit in antibioticagebruik bij dieren! – Kan pluimvee zijn hoger verbruik van kritische (rode) antibiotica in 2018 verantwoorden?”</i>
Periodiek in een reeks van 2019 – 2020	Persartikel	De Kalverkrant: <i>“Mogelijke verbeteringen in externe bioveiligheid op vleeskalverbedrijven.”</i>
november 2019	Persartikel	Landbouwleven: <i>“AMCRA blikt terug op de meest recente resultaten voor antibioticagebruik bij dieren tijdens de ‘Internationale week van de sensibilisering voor verstandig gebruik van antibiotica.”</i>
december 2019	Persartikel	Diergeneeskundig jaaroverzicht 2019
Periodiek	Persartikel	Wallonie élevage rubrique Santé Animale - janvier 2019 : <i>« Pathologies respiratoires chez les poulets »</i> - juin 2019 : <i>« Méningo-encéphalite chez les porcelets »</i> - décembre 2019 : <i>« Pneumonie à Mycoplasma : une infection endémique, cause de pertes économiques dans la filière porcine »</i>
19/06/2019	Persbericht en -conferentie	Naar aanleiding van de publicatie van het BelVet-SAC rapport 2018: <i>“Strijd tegen antibioticaresistentie in de diergeneeskunde in België: Twee van de drie reductiedoelstellingen over het antibioticagebruik bij dieren ruimschoots behaald”</i>
18-24/11/2019	Persbericht	AMCRA + FAVV + FAGG Naar aanleiding van de Internationale week van de sensibilisering voor goed gebruik van antibiotica
01/07/2019	Studiogesprek Plattelands-tv	Naar aanleiding van de communicatie van de antibioticaverkoopscijfers in de diergeneeskunde voor 2018 – Studiogesprek met Jeroen Dewulf, Hendrik Vandamme en Sonja De Becker: https://www.plattelandstv.be/videos/boerenstebuiten/oog-oog-amcra-over-antibioticareductie

Verderzetting nationale sensibilisatiecampagne in samenwerking met Plattelands-tv

Naar aanleiding van de communicatie van de antibioticaverkoopscijfers in de diergeneeskunde voor 2018 werd i.s.m. Plattelands-tv een studiogesprek georganiseerd met Jeroen Dewulf, Hendrik Vandamme (ABS) en Sonja De Becker (Boerenbond). Deze opname is integraal te herbekijken via:

<https://www.plattelandstv.be/videos/boerestebuiten/oog-oog-amcra-over-antibioticareductie>.

Alle tv-spots en video's met **getuigenissen van melkvee-, varkens- en pluimveehouders**, ontwikkeld i.s.m. Plattelands-tv, zijn te bekijken op de 'sensibilisatie'-pagina op de AMCRA website:

<https://www.amcra.be/nl/sensibilisatie/>

Verdeling formularia, gidsen, posters, folders en flyers

De in 2018 behaalde reducties in antibioticagebruik (3 hoofddoelstellingen) werden samen met het antibioticagebruik voor de sectoren varkens, vleeskalveren, vleeskippen en leghennen samengevat in een **factsheet**. Deze factsheet werd ontwikkeld naar aanleiding van het communicatiemoment op 19 juni. Ze werd verder verspreid op dierenartsenbeurzen en infonamiddagen.

Om de door AMCRA afgeleverde adviezen dichter bij het doelpubliek te brengen, werden samenvattingen voorzien in een A4 formaat (meer bepaald voor de adviezen "**Het gebruik van colistine in de diergeneeskunde**" en "**Alternatieven voor zinkoxide en antibiotica ter preventie van speendiarree bij biggen**"). Deze samenvattingen werden uitgedeeld op beurzen, roadshows en/of infonamiddagen.

De **A1 posters** waarin de **richtlijnen voor dierenartsen van honden en katten** worden samengevat, werden in 2019 via de groothandelaar-verdeler Covetrus tot bij de practicus-dierenarts gebracht. Ook werden talrijke posters via de post verzonden op schriftelijke aanvraag van de dierenarts. Daarnaast werd een **informatieve flyer over het digitaal e-formularium** ontwikkeld en verspreid op dierenartsenbeurzen. Die flyers werden ook via de vertegenwoordigers van groothandelaar-verdeler Covetrus verdeeld aan dierenartsen over gans België.

Het **reeds bestaande campagnemateriaal** werd verder verspreid tijdens dierenartsen- en landbouwbeurzen, roadshows, ...

- (1) **Folder** (NL en FR) "**Antibiotica, baat het niet, dan schaadt het wel**" voor de sensibilisatie van de eigenaar van gezelschapsdieren. Deze worden verstuurd via de post (na aanvraag) en verspreid tijdens dierenartsenbeurzen Expovet en Vétérinexpo en tijdens het SAVAB-Flanders congres.
- (2) **A5 poster** "**FECAVA advies aan eigenaren van gezelschapsdieren over het verantwoord gebruik van antibiotica en het voorkomen van infecties**" (NL). De poster wordt verstuurd via de post (na aanvraag) en verspreid tijdens dierenartsenbeurzen Expovet en Vétérinexpo en tijdens het SAVAB-Flanders congres.
- (3) **Posters** (NL en FR) met de **diergeneeskundige versie van de Tante Biotica strips** (humane sensibilisatiecampagne rond verantwoord antibioticagebruik door BAPCOC) voor dierenartsen en diereigenaars met focus op gezelschapsdiersector. De posters werden verspreid op de dierenartsenbeurzen Expovet en Vétérinexpo.
- (4) **Flyer** over de '**BD₁₀₀**'. Het doel van de flyer is op een bondige manier 'het hoe en het waarom van antibioticagebruik meten' uit te leggen aan dierenartsen. Ook het principe van de BD₁₀₀, hoe deze berekend wordt en hoe ze gebruikt wordt om veehouders te benchmarken, wordt op een

pragmatische manier uitgelegd. **De flyer wordt ook gebruikt als informatietool op dierenartsen- en landbouwbeurzen.**

- (5) **Posters goed gebruik van antibiotica voor pluimvee-, vleeskalveren-, melkvee-, en varkenshouders ter sensibilisatie van veehouders.**
- (6) **Gidsen bedrijfsgezondheid en vaccinatiestrategieën voor de rundvee-, varkens- en pluimveesector** werden verdeeld tijdens presentatiemomenten, roadshows, hoorcolleges voor studenten, studiedagen en beurzen.

Opleidingen / deelname aan studiedagen/internationale events staf AMCRA

Deelname aan binnen- en buitenlandse congressen/events/studiedagen/persconferenties:

DATUM	GELEGENHEID
15-17/01/2019	<i>Better Training for Safer Food workshop; Grange, Ierland</i>
29/01/2019	<i>7ème Biosecurity Day; Faculteit Diergeneeskunde ULg, Luik</i>
01-03/07/2019	<i>Second AACTING Conference: Quantification, Benchmarking and Stewardship of Veterinary Antimicrobial Usage, Bern, Duitsland</i>
25/09/2019	<i>Studienamiddag 'Kwalitatief biggen grootbrengen', Aalter</i>
26/09/2019	<i>NSIH (National Surveillance of Infections in Hospitals) symposium, Brussel</i>
19/11/2019	<i>FAGG symposium over de nieuwe Europese geneesmiddelenverordening, Brussel</i>
22/11/2019	<i>Stakeholders meeting One Health Nationaal Actieplan, Brussel</i>
25-26/11/2019	<i>Expert Academy: Opleiding financieel management, Gent</i>
2-4/12/2019	<i>EU-JAMRAI 'country-to-country' bezoek Tsjechië, Brussel</i>
18/12/2019	<i>IPV: 'Praktische antibioticabehandeling bij het paard', Merelbeke</i>

Diversen

DATUM	GELEGENHEID
05/02/2019	<i>Formavet ULg méd rurale préventive</i>
07/02/2019	<i>Overleg met BELAC, de Belgische accreditatieinstelling</i>
11/02/2019	<i>Stakeholders meeting KCE studie over het antibioticabeleid in België</i>
28/02/2019	<i>Deelname RvB Belplume</i>
12/03/2019	<i>Overleg BVK over antibioticaproblematiek in de vleeskalversector</i>
26/04/2019	<i>Overleg FAO tool "Progressive Management Pathway (PMP) on AMR"</i>
25/06/2019	<i>Overleg AMCRA-FEBEV-FENAVIAN</i>
09/09/2019	<i>Overleg MCC monitoring AMR bij pathogenen van melkvee</i>
19/09/2019	<i>Deelname Praktijkcentra Varken en Rundvee</i>

27/09/2019	<i>Overleg deelname VLAIO project ‘Onderzoek naar en implementatie van “on-practice culture”’</i>
29/10/2019	<i>Overleg ter organisatie roadshows i.s.m. het FAVV, het FAGG en het Departement Landbouw & Visserij</i>
07/11/2019	<i>Overleg FOD Volksgezondheid – BAPCOC – AMCRA n.a.v. het Nationaal Actieplan AMR</i>
12/12/2019	<i>Overleg demonstratie applicatie Bedrijfsgezondheidsplan door DGZ</i>

3. Raden van Bestuur – Stuurgroepvergaderingen – Adviesraad – Beheerscomités

Raden van Bestuur

Iedere maand (uitgezonderd juli-augustus) vindt een Raad van Bestuur plaats waarbinnen zowel de interne als de externe werking en de vooruitgang van AMCRA uitvoerig werden besproken:

Datum RvB	
17/01/2019	13/06/2019
06/02/2019	03/09/2019
18/02/2019	03/10/2019
22/03/2019	07/11/2019
23/04/2019	05/12/2019
23/05/2019	

Van elke vergadering van de Raad van Bestuur werd een verslag gemaakt met aanduiding van de plaats, duur en aanwezigheden.

Op 22 maart vond de **jaarlijkse Algemene Vergadering** plaats voor de goedkeuring van de rekeningen van 2018 en de begroting van 2019.

Vergaderingen met de Stuurgroep

Deze vergaderingen hadden tot doel de bereikte doelstellingen van 2018 en de voortgang van de activiteiten ter invulling van de doelstellingen voor 2019, opgelegd door de stuurgroep, te bespreken (in het kader van de werking op basis van het Memorandum of Understanding en Visie 2020). Tijdens een overleg begin 2019 werd ook verduidelijking gegeven over de rekeningen van 2018 en de begroting van AMCRA t.e.m. 2020. Tijdens de laatste stuurgroepvergadering in 2019 werden de doelstellingen voor 2020 besproken.

Deze vergaderingen vonden plaats op volgende data:

DATUM	INHOUD
19/02/2019	Overleg stuurgroep AMCRA
05/09/2019	Overleg stuurgroep AMCRA
28/11/2019	Overleg stuurgroep AMCRA – doelstellingen 2020

Van elk van deze vergaderingen werd een verslag gemaakt met aanduiding van de plaats, duur en aanwezigheden.

Achtste adviesraad AMCRA

De achtste adviesraad vond plaats op 19 juni 2019, drie jaar na de ondertekening van het antibioticaconvenant tussen de Overheid en de betrokken leden-sectoren. De adviesraad werd voor het eerst

georganiseerd als een volledige dag waarin de verschillende 'One Health' aspecten aan bod kwamen (volks- en diergezondheid en leefmilieu). De adviesraad werd vooraf gegaan door een persconferentie.

Ook werden de initiatieven door de ondertekenaars van het "Antibioticaconvenant van de dierlijke sector" (federale overheden, sectororganisaties, andere deelnemende organisaties en AMCRA), die zich engageerden voor het behalen van de reductiedoelstellingen van Visie 2020 van AMCRA, meegedeeld. Dit werd onder de vorm van een **publiek rapport "Activiteiten en realisaties met betrekking tot reductie van antibioticagebruik en -resistentie in de diergeneeskunde in België in 2018"** gepubliceerd en gepresenteerd.

Beheerscomités

In het kader van de ondertekening van het convenant wordt tweejaarlijks een beheerscomité georganiseerd om de concretisering van het convenant adequaat te kunnen opvolgen. De beheerscomités in 2019 vonden plaats op 03/04 en op 13/11.

De ondertekenaars van het convenant gaven telkenmale een stand van zaken over de genomen initiatieven en de toekomstige actiepunten.

De verslaggeving van het beheerscomité (met vermelding plaats, datum, duur, genodigden) gebeurde zowel in het Nederlands als in het Frans (vertaling door FAVV) en werd overgemaakt aan de betrokken partijen.

Activiteiten in het kader van 'One Health'

In 2019 werd ook deelgenomen aan de 'Better Training, Safer Food' workshop van de Europese Commissie DG Sante te Grange, Ierland (januari 2019). Tijdens deze workshop werd door AMCRA, ter vervanging van de overheid, een presentatie gebracht over het Belgische veterinaire antibioticabeleid en de 'One Health' visie en implementatie ervan in de toekomst.

Deelname aan het EU-JAMRAI 'country-to-country' bezoek van Tsjechië aan België i.k.v. de 'One Health' strijd tegen antibioticaresistentie (december 2019).

4. Wetenschappelijke begeleidings- en examencomités – bijwonen PhD-verdedigingen – peer review van wetenschappelijke publicaties – schrijven van wetenschappelijke publicaties – deelname aan wetenschappelijke projecten

DATUM	ONDERWERP
21/01/2019	<i>RF/6302 AMR-ARRAY “A liquid bead array system for the rapid genetic screening of antimicrobial resistance determinants: development and valorization in the ‘one-health’ perspective”, Brussel</i>
25/04/2019	<i>Doctoraatsverdediging Zyncke Lipkens “Selectively drying off dairy cows”</i>
15/10/2019	<i>Deelname stuurgroep demoproject klimaat – DGZ</i>
29/10/2019	<i>RF/6302 AMR-ARRAY “A liquid bead array system for the rapid genetic screening of antimicrobial resistance determinants: development and valorization in the ‘one-health’ perspective”, Brussel</i>

Deelname aan het EU-JAMRAI project – werkpakket 7.4.2 ‘Surveillance of antimicrobial resistance in bacteria from diseased animals’

AMCRA neemt deel als waarnemend lid aan het EU-JAMRAI project werkpakket 7.4.2. over de monitoring van antibioticumresistentie bij bacteriën afkomstig van zieke dieren.

Verschillende teleconferenties werden gevolgd tijdens het jaar om de doelstellingen en realisaties van dit project op te volgen en de in de maak zijnde Europese richtlijnen af te toetsen aan de mogelijkheid tot de opzet van een monitoringsprogramma bij bacteriën van zieke dieren in België. AMCRA was ook betrokken bij de opmaak van een ‘stand van zaken’ voor België voor wat betreft de monitoring van antibioticaresistentie bij bacteriën van zieke dieren. Dit gebeurde op basis van de huidige analyses, datacollectie en -rapportering door de regionale gezondheidscentra DGZ en ARSIA voor de voedselproducerende dieren en door privé-laboratoria voor de gezelschapsdieren.

DATUM	ONDERWERP
12/03/2019	<i>EU-JAMRAI teleconferentie</i>
29/04/2019	<i>EU-JAMRAI teleconferentie</i>
03/06/2019	<i>Overleg Poulpharm monitoring AMR bij pathogenen van pluimvee</i>
11/06/2019	<i>Overleg ARSIA monitoring AMR bij pathogenen van landbouwhuisdieren</i>
26/06/2019	<i>Overleg LabforVet monitoring AMR bij pathogenen van gezelschapsdieren</i>
09/09/2019	<i>Overleg MCC monitoring AMR bij pathogenen van melkvee</i>
04/10/2019	<i>EU-JAMRAI teleconferentie</i>
20/12/2019	<i>EU-JAMRAI teleconferentie</i>

Eind 2019 werd gestart met de praktische voorbereiding van een workshop, in het kader van het bezoek van de EU-JAMRAI projectleider aan België. Deze workshop wordt georganiseerd in samenwerking met de betrokken partijen in België (labo's, overheden) en heeft als doel informatie uitwisselen over monitoringsprogramma's in andere EU-landen, de stand van zaken in België weer te geven en een aanzet te vormen tot een officieel monitoringsprogramma in België.

5. Visie 2020 AMCRA

De partners van AMCRA overlegden in 2015 met hun achterban om verdere invulling te geven aan Visie 2020, het plan van de sectoren dat duiding geeft aan het antibioticabeleid bij dieren in België. In navolging van de vraag vanuit AMCRA wat de rol van de betrokken overheden is in dit beleid werd door het FAVV initiatief genomen voor de opstelling van een convenant tussen overheden en sectoren. Het doel van het convenant is om duidelijkheid te creëren over de taakverdeling kaderend binnen de te nemen engagementen. Overleg tussen overheid en sectoren vond plaats eind 2015 en in de loop van 2016.

Op 30 juni 2016 werd het convenant voorgelegd ter ondertekening aan AMCRA, Maggie De Block, Minister van Volksgezondheid en Willy Borsus, Minister van Landbouw, en de verschillende partners die betrokken zijn bij het gebruik van antibiotica in de diergeneeskunde (landbouworganisaties, dierenartsenverenigingen, vereniging van de geneesmiddelenindustrie, vereniging van de veevoederfabrikanten, beheerders van lastenboeken, diergezondheidsorganisaties, ...). De tekst van het convenant en de bijlagen zijn [beschikbaar op de AMCRA website](#).

Een korte samenvatting van de realisaties van de leden/partners AMCRA in 2019, kaderend binnen de Visie 2020 doelstellingen en het convenant:

BFA

Activiteiten:

- **Financiering** AMCRA + Raad van Bestuur, penningmeester
- **Jaarlijkse enquête** over gebruik antibiotica in gemedicineerde voeders
- **Jaarlijkse benchmark** over gebruik antibiotica in gemedicineerde voeders
- **Elektronisch voorschrift** voor dierenartsen
- **Doelstelling 2017 gehaald:** 70% reductie van het antibioticagebruik in gemedicineerde voeders behaald en in opvolging driejaarlijks voortschrijdend gemiddelde niet overschrijden.
- **Promycine: vanaf mei 2019 wordt het gebruik in gemedicineerde voeders gebannen**

BFA is actief in:

- Belpork: voorzitterschap: bedrijfsgezondheidsplan & AB Register varkens
- AB-Register: voorzitterschap
- Belplume: Raad van Bestuur
- IKM: werkgroepen en adviescomité

pharma.be

- Actieve samenwerking in en ondersteuning van de AMCRA-activiteiten
- Voorzien van gratis toegang tot het e-formularium voor alle veeartsen.
- Sensibilisering van onze leden
- Opleiding van de medewerkers van de leden: update van de e-learning module 'goed gebruik van antibiotica'
- Posters voor veehouders
- Communicatie (vb. nieuwsbrieven)
- Deelname aan initiatieven op Europees niveau
- Onderzoek naar en ter beschikking stellen van alternatieven met het oog op het verminderen van de nood voor antibiotica
- Financiering van data-collectie

Vlaamse Dierenartsenvereniging

- **Participatie** in de RvB van AMCRA; werkgroepen : Sanitel-Med, benchmarking dierenartsen, staalname en interpretatie antibiogram
- IPV: 14-11-2019 antibioticumgebruik en -resistentie bij dieren: een update op basis van de BelVet-SAC en Sanitel-Med gegevens en de doelstelling voor de toekomst.
- Communicatiemoment 19-6-2019
- **Informereren** via regionale dierenartsenverenigingen, www.vlادiver.org, VDV-magazine, e-mailing

Agrofront

- Deelname Agrofront aan **stuurgroep en AMCRA raad van bestuur**
- Deelname Agrofront aan diverse **werkgroepen** m.b.t. AMCRA adviezen (Selectief droogzetten)
- Opleidingen
 - Vast punt op de agenda sectorvakgroepen en themagroepen
 - Bedrijfsleiderkringen
 - Starterscursussen, Agrocampus
 - Via publicaties: Boer & Tuinder, M&T, Pleinchamp, Drietandmagazine
 - Via social media: website, facebook, twitter, interne nieuwsletters, radio
- Verder ondersteunen en faciliteren registratie AB-gebruik in: **AB Register; BIGAME**
- Planning registratie AB-gebruik melkvee via IKM/QFL

6. Visie 2024 AMCRA

Het huidige plan voor het antibioticabeleid in de diergeneeskunde loopt ten einde op 31 december 2020. Om een vervolg te voorzien in de strijd tegen antibioticaresistentie bij mens en dier, werden in 2019 de voorbereidingen getroffen om een nieuw plan te maken. Dit gebeurde in samenspraak met de ledensectoren van AMCRA.

Dit plan werd na validatie door de RvB van AMCRA voorgesteld aan de stuurgroep en besproken tijdens de stakeholdersmeeting over het 'One Health' Nationaal Actieplan (NAP).

Het plan zal uitvoerig worden gecommuniceerd door AMCRA tijdens de Agridagen (Ravels, februari-maart 2020).

7. 'One Health' Nationaal Actieplan

Door het FAVV, FAGG en de FOD Volksgezondheid werd een 'One Health' Nationaal Actieplan (NAP) 2020-2024 ontwikkeld. AMCRA werd uitgenodigd tijdens diverse formele en informele overleg- en discussiemomenten. AMCRA nam ook deel aan de invulling van de tabel met de engagementen van alle betrokkenen voor de diergeneeskunde.

Onderstaande tabel geeft enkele van de vele formele overlegmomenten weer die doorgingen in het kader van het One Health NAP 2020-2024 plan.

DATUM	GELEGENHEID
04/02/2019	<i>Ontmoeting met Sciensano over de One Health aanpak van AMR</i>
19/03/2019	<i>Overleg Sciensano – FAVV AMU-AMR rapport</i>
16/04/2019	<i>Overleg Sciensano invulling AMU-AMR rapport</i>
06/06/2019	<i>Werkgroep Onderwijs AMR in het kader van het One Health NAP 2020-2024 – BAPCOC</i>
01/10/2019	<i>Werkgroep Ambulant & Sensibilisatie in het kader van het One Health NAP 2020-2024 – BAPCOC</i>
16/10/2019	<i>Werkgroep Diergeneeskunde in het kader van het One Health NAP 2020-2024 – BAPCOC</i>
07/11/2019	<i>Overleg FOD Volksgezondheid – BAPCOC – AMCRA n.a.v. het Nationaal Actieplan AMR</i>

Eenheid data-analyse

1. Activiteiten AMCRA eenheid data-analyse

Analyse en rapportering antibioticagebruik en verschaffen van antibiotica

Er werd eind 2017 een conventie afgesloten met het Sanitair Fonds voor de organisatie van een data-collectie en analyse van antibioticagebruiksgegevens complementair aan het nationale systeem Sanitel-Med (zie verder). De opdrachten van de data-analyse eenheid vielen zo onder twee opdrachtgevers: Sanitel-Med en het Sanitair Fonds.

Algemene taken die evenredig voor rekening van Sanitel-Med en het Sanitair Fonds vielen:

- Systeem management: Alle algemene processen die niet gericht zijn op specifieke data of analyses maar bedoeld zijn om de werking van het AMCRA datawarehouse en de compatibiliteit van de verschillende modules te onderhouden of te verbeteren, incl. software-updates.
- Organisatie en training: training en kennisverwerving [deelname aan congressen, studie(namid-)dagen, infosessies...], en de coördinatie en organisatie van de activiteiten en werking van de DAE, zoals interne of externe vergaderingen (incl. verplaatsingen) – voor rekening van de respectieve partner), besprekingen, administratie, ...

Begin 2019 trad een nieuwe data analist in dienst die werd opgeleid tijdens de eerste maanden van het jaar.

A. Sanitel-Med:

Er werden benchmark- en foutenrapporten opgemaakt voor vleeskalveren (periode 2019_03; oplevering juli 2019; ca. 270 rapporten); voor dit rapport werd de methodiek aangepast: het benchmarkvenster werd verlengd van 1 naar 2 jaar (april 2017 – maart 2019). Een tweede rapport werd niet voorzien, de keuze werd gemaakt de benchmarkperioden over alle diersoorten gelijk te trekken en ook te aligneren met de dierenarts-benchmarkrapporten. Volgend rapport 201912 is voorzien eerste helft 2020.

Voor pluimvee werden wel tweemaal benchmark- en foutenrapporten opgemaakt (periodes 2018_12 en 2019_06; oplevering respectievelijk mei 2019 en oktober 2019; telkens ca. 1200 rapporten). In de loop van het jaar werden de voorbereidingen getroffen om de nieuwe SANITEL beslag-capaciteiten te kunnen verwerken vanaf rapport 2019_12.

Ook voor varkens werden tweemaal benchmark- en foutenrapporten opgemaakt (periodes 2018_12 en 2019_06; oplevering respectievelijk maart 2019 en september 2019; ca. 5000 rapporten).

Voor elke rapportering worden deze stappen doorlopen:

- Ophalen van de relevante gegevens (registraties, actieve beslagen, dieraantallen, medicijngegevens) via de BO-tool.
- Testen en updaten van de data-controle scripts.
- Controle en validatie van de data.
- Testen en updaten van de analyse- en rapporteringsscripts.
- Testen en updaten van de rapporteringsdashboards en rapporttemplates.
- Afstemmen resultaat rapportering en rapporttemplates, indien nodig.
- Productie van de benchmark- en foutenrapporten en transfer naar de server.
- Opleveren van relevante overzichten (grenswaarden, nulgebruikers, ...).

Er werd in nauw overleg met Sanitel-Med een methodiek ontwikkeld voor het benchmarken van dierenartsen (incl. opmaken van een rapporttemplate). De eerste dierenarts-benchmarkrapporten werden in juli uitgestuurd, voor varkensdierenartsen (ca. 300 rapporten). Nadien werd de methodiek nog verfijnd en werden ook rapporten uitgestuurd voor pluimvee- en vleeskalverdierenartsen (oktober).

De 'standard operating procedure' voor benchmarken veehouders werd gefinaliseerd begin 2019 en verder aangepast eind 2019; de mogelijkheid om het document te raadplegen op de AMCRA website werd voorzien.

Het AB-gebruik bij de in Sanitel-Med opgevolgde sectoren in 2017 en 2018 werd geanalyseerd en beschreven in het jaarlijkse BelVet-SAC rapport.

De Sanitel-Med barometer werd verfijnd en een aangepaste lay-out werd opgemaakt. De barometer werd vier keer verstuurd in 2019 (februari, mei, augustus, november). Er werd een speciale sectie op de AMCRA website ingericht om de barometer te kunnen raadplegen.

Er werd support verleent aan de werking van Sanitel-Med/fagg, bijv. op vlak van de taken die fagg heeft t.a.v. ESVAC of bij helpdeskvragen. Er werd een oefening gedaan om de verkoopsdata te stratificeren o.b.v. Sanitel-med data. Ook werden DDD-lijsten voor de betrokken diersoorten aangepast indien nodig.

Er werd verschillende keren tijdens het jaar gecommuniceerd over de Sanitel-Med rapporten of resultaten, soms gelinkt aan de werking van de Eenheid 'Advies en communicatie' (vleeskalversector, IPV, adviesraad AMCRA, artikels, beurzen ...).

B. Sanitair Fonds:

De taken die worden uitgevoerd voor rekening van het Sanitair Fonds worden jaarlijks nader bepaald in dienstverleningsovereenkomsten met de verschillende betrokken organisaties. Er werd een algemeen format ontwikkeld voor de verdeling van de mandagen en de opmaak van de overeenkomsten. Tevens werd een algemene samenwerkingsovereenkomst voor AMCAR en de labels opgesteld.

- AB Register vzw

Periodiek aanleveren van up-to-date productlijsten voor de betrokken sectoren; helpdeskwerking na de rapportering; nearly real time (NRT) tool – algemene aspecten; overzichtsrapport AB Register. Het overzichtsrapport kon niet gefinaliseerd worden maar een eerste draft werd aangeleverd.

- Belpork vzw

Opleveren per kwartaal van benchmark- en foutenrapporten voor de AB Register varkenshouders (ca. 3200 rapporten); opmaak Colruyt-rapport en Certus-rapport; NRT-tool – specifieke aspecten voor varkenssector; onderzoeken methodiek voor opvolgen grootgebruikers ('alert-systeem'); ad hoc vragen en support.

- Belplume vzw

Opleveren per kwartaal van benchmark- en foutenrapporten voor de AB Register pluimveehouders (ca. 700 rapporten); verfijnen van de methodiek en rapporttemplates; opmaak van een Belplume-overzichtsrapport; eerste stappen opvolging grootgebruikers en NRT tool pluimvee.

- IKM-QFL-QMK en BIGAME

De datacollectie bij melkvee werd opgestart 1 oktober 2018. In maart 2019 werd – in het kader van een proefperiode van een bachelorstudente – een eerste analyse voorzien van de beschikbare registraties in AB

Register; dit omvatte zowel kwantitatieve analyses als kwalitatieve analyses; deze laatste vormden de basis voor twee volgende fases van data-controle waarbij (potentieel) foute registraties aan AB Register werden bezorgd; het data-controle systeem werd geautomatiseerd in het AMCRA datawarehouse. Wegens ontbreken van dieraantallen werden nog geen benchmarkanalyses uitgevoerd. Voor BIGAME kwamen de eerste gegevens pas beschikbaar in de tweede helft van 2019; na eerste analyse werd feedback voorzien aan BIGAME voor optimalisatie van de datastroom en dataformats. De template voor de benchmarkrapporten werd gefinaliseerd.

2. Overzicht externe vergaderingen / presentaties / conferenties

DATUM	GELEGENHEID
08/01/2019	Overleg benchmarken dierenartsen AMCRA – fagg
10-13/01/2019	AgriFlanders 2019
14/01/2019	Overleg benchmarken pluimveehouders AMCRA – Belplume
15-17/01/2019	BTSF workshop, Grange, Ierland
21/01/2019	NRT meeting AMCRA – Cegeka – AB Register
22/01/2019	Presentatie datacollectie en -analyse voor delegatie uit Vietnam, Fac. DGK UGent
22/01/2019	Overleg inhoud BVS rapport 2018 AMCRA – UGent
28/01/2019	Overleg planning 2019 + benchmarken dierenartsen AMCRA – fagg
29/01/2019	Overleg ‘een databank’ AMCRA – Sanitel-Med – AB Register
04/02/2019	Overleg ‘one health AMR’ samenwerking AMCRA – Sciensano
06/02/2019	Task force reductiedoelstellingen AMCRA 2024
06/02/2019	Overleg werking Sanitel-Med AMCRA – fagg
07/02/2019	Training NRT door Cegeka
11/02/2019	Overleg planning 2019 AMCRA – Belpork
14/02/2019	Overleg benchmarkrapport melkvee AMCRA – IKM
18/02/2019	RvB AMCRA
26/02/2019	Project follow-up NRT AMCRA – Cegeka – AB Register
27/02/2019	Overleg alertsysteem varkenshouders AMCRA – Belpork
28/02/2019	Overleg DB pluimvee AMCRA – Belplume
01/03/2019	Overleg benchmarken dierenartsen AMCRA – fagg
12/03/2019	Samenkomst met vleeskalversector ivm slechte resultaten
18/03/2019	Interne verdediging PhD Zyncke Lipkens
22/03/2019	RvB AMCRA
26/03/2019	Adviesraad Belpork alertsysteem
26/03/2019	Overleg benchmarken dierenartsen AMCRA – fagg
03/04/2019	Beheerscomité AB convenant
23/04/2019	RvB AMCRA
25/04/2019	Openbare verdediging PhD Zyncke Lipkens
29/04/2019	Bezoek stagebegeleider Merel
29/04/2019	Pluimveedierenartsen vergadering op initiatief VDV

02/05/2019	Overleg benchmarken dierenartsen AMCRA – fagg
09/05/2019	Project follow-up NRT AMCRA – AB Register
10/05/2019	Infovergadering vleeskalversector
15/05/2019	Adviesraad Belplume grootgebruikers en bedrijfsgezondheidsplan
21/05/2019	Overleg benchmarken dierenartsen AMCRA – fagg
23/05/2019	RvB AMCRA
04/06/2019	Telefonisch overleg BelVet-SAC rapport 2019
13/06/2019	RvB AMCRA
14/06/2019	Project follow-up NRT AMCRA – Cegeka – AB Register
19/06/2019	Communicatiemoment resultaten AB gebruik en AMR bij dieren in België
26/06/2019	Overleg pluimveerapportering AMCRA – Belplume – AB Register
02-03/07/2019	AACTING 2 ^{de} Conferentie
08/07/2019	Testfase NRT
09/07/2019	Overleg dieraantallen melkvee AMCRA – AB Register – IKM
08/08/2019	Overleg dieraantallen AMCRA – FAVV
20/08/2019	Overleg pluimveerapportering AMCRA – Belplume
28/08/2019	Tweede testfase NRT
03/09/2019	RvB AMCRA
10/09/2019	Overleg CR Sanitel-Med AMCRA – fagg
01/10/2019	Overleg alert systeem AMCRA – Belpork
01/10/2019	Overleg samenwerkingsovereenkomst AMCRA – Belpork
01/10/2019	Overleg AMCRA – AB Register
02/10/2019	Workshop BAPCOC surveillance van AB gebruik in ziekenhuizen
03/10/2019	RvB AMCRA
07/10/2019	Overleg stavaza Sanitel-Med en plan 2024
09/10/2019	Brainstorm Belpork doelstellingen AB beleid 2020
11-12/10/2019	Expovet
14/10/2019	Overleg eerste analyserapport Belgisch melkvee AMCRA – AB Register – IKM – BIGAME
15/10/2019	Overleg alertsysteem AMCRA – Belpork
15/10/2019	Overleg Belplume communicatie rond periodieke rapportering
16/10/2019	GTP Animal Health
16/10/2019	Werkgroep antibiogram bij droogzetten
22/10/2019	Overleg deliverables 2020 AMCRA – AB Register en alle labels
28/10/2019	Overleg alertsysteem AMCRA – Belpork
30/10/2019	Bespreking dieraantallen vleeskalveren AMCRA – Vandrie dierenartsen
07/11/2019	Overleg rapport 2019P3 AMCRA – Belplume
07/11/2019	RvB AMCRA
13/11/2019	Beheerscomité AB-convenant
13/11/2019	Overleg rapport 2019P3 AMCRA – Belplume
14/11/2019	IPV AB gebruik

18/11/2019	Preparation EU-JAMRAI country visit of CZ
19/11/2019	Infosessie fagg nieuwe verordening AB gebruik bij dieren
20/11/2019	Belplume traject NRT
22/11/2019	Stakeholder's dialogue NAP
23-24/11/2019	Vétérinexpo
28/11/2019	Overleg dieraantallen melkvee AMCRA – IKM
29/11/2019	Infonamiddag AB gebruik vleeskalveren Vanlommel
02/12/2019	Presentatie AMU in dieren in België, CZ bezoek aan België
05/12/2019	RvB AMCRA
18/12/2019	Infonamiddag AB gebruik vleeskalveren Vilatca

Administratie en management

Conventie tussen het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten en het kenniscentrum inzake antibioticagebruik en resistentie bij dieren (AMCRA)

In november 2017 werd een 'Conventie tussen het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten en het kenniscentrum inzake antibioticagebruik en resistentie bij dieren (AMCRA)' afgesloten. Hierdoor wordt AMCRA belast met de taak tot ondersteuning van de uitbouw van een datacollectiesysteem en het uitvoeren van een wetenschappelijk onderbouwde data-analyse met het oog op een rapportering naar en een benchmarking van veehouders en dierenartsen. De acties uitgevoerd binnen deze conventie zijn complementair aan de datacollectie en -analyse in het kader van Sanitel-Med zoals beschreven in het KB van 31 januari 2017.

Het uitvoeren van de datacollectie werd vanaf 2018 door AMCRA uitbesteed aan derde partijen na een openbare procedure. De opdrachten beschrijven in het bestek werden toegekend aan AB Register vzw (voor het beheer van AB register data-collectie systeem – modules varkens, pluimvee en runderen in Vlaanderen) en aan GIE-AWARDE (voor het beheer van BIGAME data-collectie-systeem – module runderen in Wallonië). De analyses uitgevoerd door AMCRA in het kader van de conventie en op basis van de gecollecteerde data werden gerealiseerd op basis van jaarlijks overeenkomsten tussen AMCRA en de respectievelijke labels. Het geheel van de collectie, analyse, benchmarking en communicatie zal worden uitgevoerd in samenwerking tussen AMCRA, en de systemen AB-register en BIGAME.

Aanpassing statuten AMCRA

AMCRA vernieuwde en publiceerde in 2019 haar statuten. De statuten werden neergelegd bij de Griffie van de Ondernemingsrechtbank op 25/04/2019.

Belangrijkste wijzigingen betreffen de 'raad van bestuur en de vertegenwoordigers' en de adreswijziging van de maatschappelijke zetel (van de voormalige (Merelbeke) naar de huidige standplaats, te Sint-Gillis).

Aanwervingen

In november 2019 werd, ter vervanging van Veerle Piessens, een vacature uitgeschreven en gepubliceerd op verschillende databases (VDAB, Le Forem, UGent), gevolgd door een screening van de kandidaten en het afnemen van interviews. Dit leidde tot de aanwerving van een nieuwe data-analist die van start gaat op 27 januari 2020.